Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	August, 2023-juni, 2026
Institution	UCE
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer	Mathias Christensen
Hold	23hx4d

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	**Grundforløb**
Titel 2	**Nyhedsbilledet**
Titel 3	**Litteraturhistorie 1**
Titel 4	**Filmisk forløb**
Titel 5	**Litteraturhistorie – 1800-tallet**
Titel 6	**Dokumentarforløb**
Titel 7	**Litteraturhistorie – 1900 til i dag**
Titel 8	**Løbende skriftligt forløb**

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)
Retur til forside

Titel 1	**Grundforløb (med Almen Sprogforståelse)**
Indhold	**Primær** Ib Lucas: *Forbrug* (1981) Christian Kampmann: *Johns ekstraarbejde* (1962) Jørn Fabricius: *Udflugten* (1968) Tove Ditlevsen: *Vorherrebevares* (1948) Anders Bodelsen: *Drivhuset* (1948) Leif Panduro: *Uro i forstæderne* (1962) **Sekundær** Digitalt analysekompendium udarbejdet af dansklærerne på uddannelsen Forfatterweb.dk Litteraturportalen.gyldendal.dk **Almen sprogforståelse** Claus Drengsted: *Sprogenes veje (HHX)*, ibog, Minlæring
Omfang	20 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt. Anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere over, samt analysere og fortolke fiktive tekster navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge danske tekster Kernestof: mangfoldige litterære genrer litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning.

Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, klasseundervisning, projektarbejde, fremlæggelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)
Retur til forside

Titel 2	**Nyhedsbilledet**
Indhold	**Primær** Arendt, Isabella: *Meningen med livet kan ikke reduceres til 37 timer om ugen* (kommentar bragt i Berlingske d. 26.11.23) Høj, Olivia: *Tidligere minister havde et råd til sin efterfølger: Lad vær med at afskaffe en helligdag* (nyhedsartikel bragt på DR.dk d. 23.11.23) Lån og Spar: *Drømmen om en mindre ensom hverdag får fælles boformer til at vinde frem* (annoncørbetalt indhold bragt i Politiken d. 11.12.23) Møller, Carl-Mar: *Mænd* (læserbrev bragt i B.T. d. 1.9.2005) Stidsen, Marianne: *Lad os slå det helt fast: Samtykkeloven er det virkelige lov- og orden-problem lige nu* (kronik bragt i JP d. 3.4.23) Ukendte: *Borgerforslag: Afskaf dansk A* (2023-2024): https://www.borgerforslag.dk/se-og-stoet-forslag/?Id=FT-15745 **Sekundær** Dansklærerforeningen: *Udvidet genreoversigt med alle avisens genrer* (2012) Lærermateriale: *Retoriske greb og stilfigurer* Lærermateriale: *Argumentation* Lærermateriale: *Retoriske greb og stilfigurer* Læreroplæg om mediehistorie Læreroplag om layout, den omvendte nyhedstrekant, medietyper og nyhedskriterierne (AVISK)

Omfang	8 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Sprogligt kendskab, mediekendskab og analyse og fortolkning af prosatekster.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisningen, gruppearbejde, pararbejde, fremlæggelser. Projektarbejde med en historisk undersøgelse, klassediskussion af skyldsspørgsmålet ift. udbruddet af første verdenskrig.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)
Retur til forside

Titel 3	**Litteraturhistorie 1: Middelalder til Oplysningstiden**
Indhold	**Primær** Arcel, Nikolaj: *En Kongelig Affære* (værklæsning) Bailly, David: *Vanitas* Defoes, Daniel: *Robinson Crusoe* (uddrag) Elmelundemesteren: *Kalkmaleri fra Stege, Møn* (uddrag) Haq, Iram: *Skylappjenta*: https://www.youtube.com/watch?v=r3cGebF5PKM&ab_channel=IramHaq Holberg, Ludvig: *Niels Klims Underjordiske Rejse* (uddrag) Holberg, Ludvig: *Jeppe på Bjerget* (værklæsning) Leonora Christina: *Jammers Minde* (uddrag) Ukendt: *Germand Gladensvend* Ukendt: *Torbens datter* Swift, Jonathan: *Et beskedent forslag* Vinci, Leonardo da: *Den Sidste Nadver* **Sekundær**

	Brug Litteraturhistorien, Systime: *Ridderviser og trylleviser*: https://bl.systime.dk/?id=268 *Håndbog til dansk*, Systime: Om Habermas' offentlighedsmodel Kant, Immanuel: *Besvarelse af spørgsmålet: Hvad er oplysning?* *Litteraturens Veje*, Systime: Om Barokken, om enevælden, om Merkantilisme og *Vanitas* Lærermateriale: *Klassicisme*
Omfang	12 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Litteraturhistorie, europæisk litteratur, litterær analyse
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, fremlæggelser, tavleundervisning

Titel 4	**Filmisk forløb**
Indhold	**Primær** Disney: *Hercules* (uddrag) Dayyan: *Bus 44*: https://www.youtube.com/watch?v=CK4TUP0VKLY Jensen, Anders Thomas: *Valgaften* McDonald's: *Sundae*: https://www.youtube.com/watch?v=J2PwoJV-LgQ McDonald's: *Mammen møder Maccen*: https://www.youtube.com/watch?v=LK0wKoMI67E McDonald's: *Træt af små skaffer til store priser?*: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=ZnGlX-VyVsY McDonald's: *Alt ændrer sig* (værklæsning) Rådet for Sikker Trafik: *Hjelm har alle dage været en god idé- 893* Spielberg, Steven: *Dødens Gab* (uddrag)

	Volkswagen: *Generationer* **Sekundær** Filmcentralen.dk: *Belysning*, *billedbeskæring* og *kamerabevægelser* *Håndbog til dansk*, Systime: Diskursanalyse Lærermateriale: Filmiske virkemidler Læreroplæg: *AIDA* RocketJump Film School: *Cuts & Transitions 101*: https://www.youtube.com/watch?v=OAH0MoAv2CI&t=5s
Omfang	13 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Mediekendskab, medieværklæsning, reklameanalyse, filmiske virkemidler
Væsentligste arbejdsformer	Kreativt arbejde, gruppearbejde, fremlæggelser

Titel 5	**Litteraturhistorie: Romantikken og Det Moderne Gennembrud**
Indhold	**Primær** Aarestrup, Emil: *Midnatsscene* Andersen, H. C.: *Klokken* Bang, Herman: *Foran Alteret* Bang, Herman: *Gennem Rosenborg Have* Blicher, St. St.: *Præludium* (*Sig Nærmer Tiden*) Brendekilde, H.A.: *En Landevej* Bærentzen, Emil: *Familiebillede*

	Drachmann, Holger: *Midsommervise* Eckersberg, C. W.: *Kvinde foran Spejlet* Faber, Peter: *Sikken Voldsom Trængsel og Alarm* (uddrag) Grundtvig, N.F.S.: *Det er så yndigt at følges ad* Henningsen, Poul (PH): *Ølhunden glammer* Jacobsen, J.P.: *Frue Marie Grubbe* (uddrag) Nationalmuseet: *Billeder fra Klunkehjemmet* Staffeldt, Schack von: *Indvielsen* Oehlenschläger, Adam: *Guldhornene* Ostenfeld, Lars: *Grantræet*: https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/grantraeet?unilogin=1 Piccaso, Pablo: *Guernica* Pontoppidan, Henrik: *Naadsensbrød* Pontoppidan, Henrik: *Ane-Mette* (uddrag) Ring, L.A.: *Ved Frokostbordet og Morgenaviserne* Skram, Amalie: *Constance Ring* (uddrag og norsk) Rosenstrands, Vilhelm Jacob: *Ottende Brigades Angreb ved Dybbøl* Stevenson, Robert Louis: *Dr. Jekyll & Mr. Hyde* (roman, værklæsning) Studio100 KIDS: *The fir tree – Hans Christian Andersen*: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=guyvyrOdtzo Walter, Anders: *Helium* **Sekundær** Bullheadent: *The Cave: An Adaption of Plato's Allegory in Clay*: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=69F7GhASOdM

	BBC: *Darwinisme*: https://www.youtube.com/watch?v=JOk_0mUT_JU Brandes, Georg: *Forelæsninger til 'Hovedstrømninger i det 19de Aarhundredes Litteratur* (uddrag) DR: *Historien om Danmark – Grundloven, folket og magten*: https://www.dr.dk/drtv/se/historien-om-danmark_-grundloven-folket-og-magten_474372 Lex.dk: *Victorianisme*: https://lex.dk/victorianisme *Litteraturhistorien på langs og på tværs*, Systime: https://litthist.systime.dk/?id=124 Lærermateriale: Nietzsches grundbegreber og typer af billedsprog Læreroplæg om Romantikken og det Moderne Gennembrud, Romantikkens og det Moderne Gennembruds retninger, Freuds personlighedsmodel og kosmos/kaos
Omfang	23 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere analysere og fortolke fiktive tekster perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, mer- kantile og erhvervsrelaterede sammenhænge demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. Kernest of: mangfoldige litterære genrer billeder, film og øvrige multimodale tekster dansk litteratur fra 1900-tallet og frem til

	Efterkrigstiden litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder litteraturhistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, kreativt arbejde, fremlæggelse, individuelt arbejde, elev-til-elev-fremlæggelser

Titel 6	**Dokumentarforløb**
Indhold	**Primær** Brøndby: *Mere end en trøje – Officiel udebanetrøje 2025/26*: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=V1_wHlp8hcQ Daniels Pengetips: *derfor bliver du fattigere (og sådan undgår du det)*: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=WDYYKAhK1QI DR: *Anders Agger Indefra – reklamemanden*: https://www.dr.dk/drtv/se/indefra-med-anders-agger_-reklamemand_278285 DR: *Brixtofte – Helt. Skurk. Far*: https://www.dr.dk/drtv/se/brixtofte-_-helt-skurk-far_-gaveboden-er-aaben_256980 (uddrag) DR: *Helena er ond ved sin mor*: https://www.youtube.com/watch?v=ZWyj2k4MaY0 (samt andre gruppevalgte kortdoks fra DR) DR: *Vores dømte ven*: https://www.dr.dk/lyd/special-radio/vores-doemte-ven-5941681430000 (medieværklæsning) Matas: Reklame på Instagram Mortensen, Mette og Ørmen, Jacob: *Influencere udfordrer værdien af ekspertise og autoritet. Og kritik kan gøre dem stærkere* (kronik bragt i Information d. 18.7.24) Simonsen, René Toft: Reklame på Instagram: https://www.instagram.com/reneetsimonsen/p/Cz8U8b3oMn0/?img_index=1 Karlsen, Nickie Josephine Stilling: *DR afviser kritik af omdiskuteret dokumentar* (artikel bragt på TV2.dk d. 11.2.25) Zahle, Morten og Vibjerg, Thomas: *Skønhedsgigant påstår at kunne halvere rynkerne: "Det er markedsføring af værste skuffe"* (artikel bragt i Jyllands-Posten d. 31.8.24)

	Sekundær *Håndbog til dansk*, Systime: *Dokumentar og mockumentary*: https://hbdansk.systime.dk/?id=483 (dokumentartyper, podcast og fakta- og fiktionskoder) Lærermateriale: *Goffman & Meyrowitz,* Stine Lomborgs blogakse og diskursanalyse Tankens Magt: *Socialkonstruktivisme*
Omfang	9 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Medieområdet, analysere og fortolke medietekster, den moderne medievirkelighed og nyhedsdækning, samt fake news og multimodalitet, samt værklæsning
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, klasseundervisning, projektarbejde, fremlæggelser

Titel 7	**Litteraturhistorie – 1900 til i dag**
Indhold	**Primær** Aakjær, Jeppe: *Jens Vejmand* (gruppeafhængig) Andersen, Vita: *Hun ser godt ud* Bech, Bodil: *Vi, der ejer natten* (gruppeafhængig) Bech, Bodil: *I Halvsøvne* (gruppeafhængig) Bech, Bodil: *Brombær* (gruppeafhængig) Blixen, Karen: *Ringen* Brøgger, Susanne: *Fri os fra kærligheden* (uddrag) Christensen, Casper og Hvam, Frank: *Klovn – Godfather of drugs* Claussen, Sophus: *Ekbátana* DR: *Adgang med Abdel - nøgenbilleder*

	Flere forfattere: *Dada-manifestet* (gruppeafhængig): https://litteraturportalen.systime.dk/?id=1213 Giersing, Harald: *Fodboldspillere* Grieg, Nordahl: *Kringsatt av Fiender* (gruppeafhængig, norsk) Gyldendal: *Jens Andersen – Ditlevsen: en biografi*: https://www.youtube.com/watch?v=l12OgLn2G1I Hammann, Kirsten: *Jeg civiliserer mig om morgenen* Hansen, Martin A.: *Roden* Henningsen, Erik: *En Agitator på Nørre Fælles* (gruppeafhængig) Henningsen, Poul/Liva Weel: *Man binder os på mund og hånd*: https://www.youtube.com/watch?v=gUfArSKBC3c (gruppeafhængig) Helle, Helle: *En stol for lidt* Helle, Helle: *Mere Kaffe?* Hesselholdt, Christina: *Månestrålesofaen* Høgholm, Julie Minnet: *Hvor langt kan man gå i skildringen af sine forældre?* (artikel bragt i Kristeligt Dagblad d. 23.3.21) Hørslev, Lone: *Giftige blomstre og bær* Jensen, Anders Thomas: *Adams Æbler* (uddrag) Jensen, Johannes V.: *Den Gotiske Renæssance* (gruppeafhængig, uddrag) Jensen, Johannes V.: *Kongens Fald* (uddrag) Jørgensen, Marianne W. og Phillips, Louise: *Diskursanalyse som teori og metode* (uddrag) Knausgaard, Karl Ove: *Min Kamp 6* (norsk) Kristensen, Tom: *Landet Atlantis* Kristensen, Tom: *Det Blomstrende Slagsmål* (gruppeafhængig)

	Kierkegaard, Søren: *Enten-Eller* (uddrag) Kim Larsen: *Hvad gør vi nu, lille du?*: https://www.youtube.com/watch?v=gQ5ZWxsjDKQ Köléns, Anna: *Ingen kommer att tro dig* (svensk, uddrag) Korsgaard, Thomas: *Hvis der skulle komme et menneske forbi* (uddrag) Lagerkvist, Pär: *Angest, Angest* (svensk) Leth, Jørgen: *Det Uperfekte Menneske* (uddrag) Munch, Edvard: *Skriget* (gruppeafhængig) Nexø, Martin Andersen: *Lønningsdag* Poppe, Erik: *Kongens Nei* (værklæsning, norsk) Nordisk Film: *Den, der lever stille – trailer*: https://www.youtube.com/watch?v=K-5I1zCT4M0 Rifbjerg, Klaus: *Under Vejr med mig selv* (værklæsning) Røde Mor: *Smæk*: https://www.youtube.com/watch?v=Obphv5Z5uIs Seeberg, Peter: *Hullet* Solvognen: *Julemands-Happening*: https://www.danmarkpaafilm.dk/klip/jule-happening-i-magasin Sonnergaard, Jan: *Polterabend* Strunge, Michael: *Den Hæslige By* Trille: *Øjet i det Høje*: https://www.youtube.com/watch?v=jeyHYlUXAUM **Sekundær** Brostrøm, Torben: *Modernismen før og nu* *Brug Litteraturhistorien*, Systime

	DR: *Digtere, Divaer og Dogmebrødre – 1970-1980*: https://www.dr.dk/drtv/se/digtere-divaer-og-dogmebroedre_-1970_1980_436971 DR: *Digtere, Divaer og Dogmebrødre – 1980-1990*: https://www.dr.dk/drtv/se/digtere-divaer-og-dogmebroedre_-1980_1990_436970 *Håndbog til dansk*, Systime *Håndbog til dansk litteraturhistorie*, Systime Lærermateriale: *Introduktion til Eksistentialismen*, *Modernismens Tre Faser* og *Minimalisme* Læreroplæg om Nietzsches grundbegreber og Bourdieus kapitaler Snyder, Timothy: *Bloodlands* (uddrag) Tankens Magt: *Den Samfundsskabte virkelighed – socialkonstruktivisme*
Omfang	32
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: Udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere analysere og fortolke fiktive tekster navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder. Kernestof: mangfoldige litterære genrer og litteraturhistorie litteratur- og sproganalytiske begreber og metoder dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge Værklæsning og kanonforfattere.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, klasseundervisning, projektarbejde, fremlæggelser

Titel 7	**Løbende skriftlige forløb**
Indhold	I løbet af de tre år har der løbende været mindre skriftlige forløb, der har været selvstændige eller knyttet til de øvrige forløb.
Omfang	10 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	Øve det skriftlige såvel mundtligt, formelt og fagligt.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt og i grupper

Værker

1) Ludvig Holberg: *Jeppe på Bjerget*
2) Klaus Rifbjerg: *Under vejr med mig selv*
3) Robert Louis Stevenson: *Dr. Jekyll & Mr. Hyde* (roman)
4) McDonald's: *Alt Ændrer Sig* (reklameværk)
5) Nikolaj Arcel: *En Kongelig Affære* (medieværk)
6) Erik Poppe: *Kongens Nei*
7) DR: *Vores dømte ven* (podcast)